

האסטרטג

על העבודות האחרונות של שרון יערי _ אורי דסאו

מה בדיוק עושה שרון יערי בעבודות האחרונות שלו? מה הוא עושה למראות ולמקומות שמופיעים בהן? איזה סוג של פעולה או פעולות כרוכות בהן? מה קורה או לא קורה בהן? לאן העבודות לוקחות אותנו? על מנת להתחיל לתאר את המהלך, אצטייד בטענה הבאה: העניין של יערי בעבודות האחרונות מוצא את מבוקשו במקומות חסרי ייחוד, מקומות משומשים במצב רע וריקים מאדם. כרגע לא קורה בהם כלום. אלה אתרים שנחה עליהם התשיות, שעבר זמנם, שהעתיד שלהם מאחוריהם. יערי מתעקש להגיע אחרי שהאורגיה נגמרה, אחרי שהמעשה החברתי כבר נעשה. יחד עם זאת, קשה לדבר במקרה שלו על עדות. העבודה של יערי נשענת על עבר קרוב ודגנרציה בזמן אמת של פעילות חברתית במרחב הציבורי, אבל כלי לעסוק בדיווח. אפשר, עם זאת, לדבר על שימוש שהוא עושה במצבים, אתרים או פינות שנשחקו, על פונקציונליות פגומה ותהליכים אנטרופיים. על רקע זה מובנת ההחלטה להציג צילום שחור-לבן כסוג של אסטרטגיה להחסרת פרטים והבדלים. חוסר העניין היסודי של המקומות, בין אם זו פינת חמד בגן אירועים או חצר אחורית של בניין מגורים תל-אביבי, מפנה את תשומת הלב חזרה ליערי עצמו, לעמדה שלו מול אותם מראות וליכולת שלו - אולי אף הווירטואליות שלו - להפוך אותם לפני שטח אינטנסיביים, מפרפרים. העבודה של יערי נעה מהמקרי לקונקרטי, מהקונטנינגטי למתבקש, כשכל אחד מהקטבים מקבל את הכוח שלו מהאחר. בעבודות האחרונות שלו, יערי בעצם מדגים כיצד הוא לוקח מראה סתמי ובלתי מורגש ומעצים אותו לכדי התרחשות תמונתית חמורה סבר, כמעט מתוך עמדה רומנטית. לפתע, והלפתע הזה הוא קריטי, הדימוי נהפך למרהיב. יערי מראה לנו כיצד מקום בלוי, בלאי של מקום, נעשה אמירה משמעותית. הגבוליות משחקת כאן תפקיד מכריע: הדברים מציגים גם את האפשרות שלהם ליפול לסתמיות, למראה חולף. העושר הנובע ממצב זה הוא ביחס הפוך לדלות של המראה. הדבר בולט במיוחד בפורמטים הגדולים שהוצגו לאחרונה בגלריה זומר, ולאופן שבו כל היבט שלהם הצביע על מקורו ההופכי (ההתרחשות של התמונה ביחס לחוסר ההתרחשות של המקום שהיא מייצגת, המסיביות של צורת ההופעה לעומת דלילות ההופעות שהיא מערבת בתוכה).

יערי, זוכה פרס גוטסדינר לשנת 2006, ייעד לקטלוג תערוכת הפרס סדרה של מראות-מובלעת (דימויים של חצרות אחוריות וקדמיות, כניסות לבתים), שצולמו ברדיוס של 500 מטר מבתו שלו. זה העיקרון המארגן שלהם. למרות ש"השיטה" שהם מציבים הולכת בד בבד עם חוסר האפשרות ואולי גם חוסר הרצון למצות אותה. הצורך להניח עיקרון שיטתי בלי למצות אותו מנתב אל עיסוק בזיקה הלא פתורה שבין הדימוי היחיד לבין הסדרה או הקבוצה. הוא מאפשר לשייך דימוי לסדרה ולהבחין אותו ממנה. אלן גינתון, אוצרת תערוכת הפרס, מכנה את הפעולה של יערי בשם "צילום טריטוריאלי", ורואה בסדרה הזו פרקטיקה של "סימון גבולות וטריטוריות". היא אינה לוקחת בחשבון את העובדה שיערי מגיע אחרי שהשטחים האלו מופו ברמה המוניציפלית, ושהוא לא מצויד בכוונה למפות אותם מחדש, אלא במבט שמעוניין בפריצות שלהם ובאפשרות של הצילום שלו לייצר פריצות בעצמו ולהצביע על מיפוי שאבד עליו הכלח; לא לנעול פריים אלא לפתוח אותו, לקחת אזור מדורדר ולחלץ מתוכו זירה של התרחשות שנחלקת בתוכה למספר זירות, שכל אחת מהן מובילה לאחור וניתקת ממנה. המקומות של יערי לא רק נתפסים תוך כדי שיטוט, אלא הם עצמם נתונים בשיטוט, תלויים על בלימה, מצויים על ציר של השתנות. אחרי שיערי עוזב את אותן מובלעות, מישהו אחר פולש לתוכן לזמן מה, ואחרי מישהו נוסף, ובעתיד הקרוב אולי יערי יחזור לשם והמקום כבר לא יהיה מה שהיה.

"The Invisible Snake Show", שרון יערי, מיכל הלפמן ויצחק ליבנה, גלריה זומר, תל-אביב, 3 במאי - 15 ביוני 2007

שרון יערי, גן בנחל, 2007, הדפסת הזרקת דיו, 138x114 ס"מ
Sharon Ya'ari, Gan Banahal, 2007, inkjet print, 138x114 cm

שרון יערי, מימין: תחנת אוטובוס (מאחור), 2007, הדפסת הורקת דיו, 36x44 ס"מ; תחנת אוטובוס (מלפנים), 2007, הדפסת הורקת דיו, 36x44 ס"מ; בעמוד הבא מימין: גל חום (מאחור), 2007, הדפסת הורקת דיו, 138x114 ס"מ; בעמוד הבא משמאל: גל חום (מלפנים), 2007, הדפסת הורקת דיו, 138x114 ס"מ
 Sharon Ya'ari, right: Bus Stop (Back), 2007, inkjet print, 36x44 cm; Left: Bus Stop (front), 2007, inkjet print, 36x44 cm; Following page, right: Heat Wave (back), 2007, inkjet print, 138x114 cm; Following page, left: Heat Wave (back), 2007, inkjet print, 138x114 cm

